

[Mottakernavn]

[Adresse]

[Postnr] [Poststed]

[Kontakt]

Saksbehandler, innvalgstelefon

Julie Slettetveit, 62 55 12 50

Tillatelse til skadefellingsforsøk på en jerv i deler av Tolga og Tynset kommuner

Vi viser til telefonsamtaler med Austfjellet sauhamnelag v/Sindre Wardenær den 20. juli 2022, og søknad om skadefelling av en jerv med bakgrunn i en dokumentert jerveskade i Austfjellet sauhamnelag sitt beiteområde og en dokumentert skade i Tynset øst sitt beitelag. Statsforvalteren gav muntlig tillatelse til skadefelling av en jerv i deler av Tolga og Tynset kommuner fra kl. 20:00 den 20 juli.

Bakgrunn

Statens Naturoppsyn undersøkte på ettermiddagen og kvelden den 20. juli et lam i Austfjellet sauhamnelag sitt beiteområde i Tolga, og ett lam i Tynset øst beitelag sitt beiteområde i Tynset. Beiteområdene grenser til hverandre. Lammene ble samme dag vurdert til å være tatt av jerv med skadedato satt til 19.07. – 20.07.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Bestandsmålet i region 5/Hedmark er fem årlige ynglinger. Den siste oppdaterte statusen i Jervetelleren (Rovdata sine nettsider) viser 10 dokumenterte og antatte ynglinger i region 5 i 2022. Rovviltnemnda for region 5 har for 2022/23 vedtatt en betinget skadefellingskvote på 12 jerver. Søknader om skadefelling behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og rovviltforskriften §§ 6 og 9.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Statsforvalterens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i Norge, det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til siste oppdaterte rapporter fra bestandsovervåkingen av jerv på nettsiden til Rovdata.

“Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som jervebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Med hensyn til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Statsforvalteren vise til forvaltningsplanen for rovvilt i region 5 sin inndeling av regionen i forvaltningsområder, og at skadeområdet ligger i beiteprioriterte områder der terskelen skal være lavere for felling av skadegjørere og det skal være lavere krav til vurdering av andre tiltak enn felling. Ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

Når det gjelder rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstavene b og c, er det foreløpig påvist et begrenset skadeomfang, med to lam tatt av jerv. Austfjellet sauhamnelag og Tynset øst beitelag slipper om lag 2 750 sau på utmarksbeite i sine beiteområder, i tillegg er det snakk om et stort antall sau i tilgrensende og omkringliggende beiteområder. Ut fra at det er mye sau i området og at det er dokumentert to ferske skader forårsaket av jerv i beiteprioritert område, vurderer Statsforvalteren at potensialet for videre tap er relativt stort dersom den skadegjørende jerven fortsatt har opphold i området, jf. § 9 b og c.

Tiltak som skiller beitedyr og rovdyr i tid og rom, som for eksempel å sanke dyr ned fra utmarksbeite/ holde dyr tilbake fra utmarksbeite/ sanke dyr inn i nattkve, kan være effektive tiltak for å hindre skade. Dette er samtidig inngripende tiltak som er praktisk krevende både med hensyn til gjennomføring og tilgang til innmarksbeiter. Statsforvalteren anser det lite hensiktsmessig med tidlignsanking av et så stort antall dyr når det fortsatt er mye igjen av beitesesongen. Skadeområdet omfatter beiteprioriterte områder, der terskelen for å ta ut skadegjørere skal være lav. Statsforvalteren viser til at beitelagene har fått midler ekstraordinært tilsyn i forbindelse med dette

skadetilfellet, og at de også har fått midler til de forebyggende tiltakene planlagt utvidet tilsyn samt tidlig sanking fra 20. august. Statsforvalteren finner det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak på dette tidspunktet, som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d. Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet i nær framtid, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadegjørende jerven.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom jerven fortsatt oppholder seg i området gir Statsforvalteren tillatelse til skadefelling på en – 1– jerv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Alvdal kommune (som har koordineringsansvaret for fellingstillatelser i Nord-Østerdal) får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 – jerv i tidsrommet **20. juli 2022 kl. 20:00 til 28. juli 2022 kl. 12:00.**
2. Fellingsområdet er avgrenset til å gjelde de deler av Tolga og Tynset som ligger øst for Glomma.
3. Alvdal kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Statsforvalteren krever at det kun er personer oppført på liste oversendt Statsforvalteren som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Statsforvalteren ha skriftlig beskjed om dette. Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
4. Familiegrupper av jerv (tispe med unger) som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at individer fra familiegruppe felles, skal være iverksatt.
5. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 56 000**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Jf, forskriften §9 gis det i tillegg tilsagn om **inntil kr. 10 000** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Rammene er absolutte. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingene ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i *forkant*.
6. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Ved iverksetting av tillatelser stilles det fra 2020 krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no , se også vedlagte veiledning for rapportering. Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalteren om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i

Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende, er det ikke behov for egen rapportering til Statsforvalteren om ressursbruk.

7. Jerv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Statsforvalteren.
8. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.
9. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
10. Felling eller forsøk på felling av jerv skal **umiddelbart** meldes til Statsforvalteren og politiet. Dersom jerv påskytes uten felling/skadeskytes, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
11. Fellingslaget skal melde tilbake til Statsforvalteren minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med jerv, skal Statsforvalteren varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Statsforvalteren kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
12. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
13. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Dersom jerv felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 970 29 840. Dersom en jerv påskytes uten felling skal det gis melding til Statsforvalteren og politiet.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Julie Slettetveit
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakerliste:

Ole Sylte Heggset
Alvdal kommune

Gjelen 3

2560

ALVDAL